

det ikke, den Gang Venstre havde Regeringen. Man optog ikke Forhandlinger med Nationalbanken om en Ordning den Gang, man talte kun om det og skrev om det. Nu er Forhandlingerne ført, og nu foreligger der i alt Fald Forslag til en Ordning, som byder visse Ting, som man aldrig før har kunnet forelægge fra anden Side.

Jeg har ikke fundet det rimeligt at følge i mine Forgængeres Spor, jeg har ikke anvendt de fra Venstre kendte Talemaader om Nationalbanken. Men jeg har søgt at skabe Klarhed over Forpligtelserne og Mulighederne for at faa disse Forpligtelser indfriet, og jeg maa glæde mig over det ærede Medlem Hr. N. P. Jensens stærke Tagen Afstand fra de demagogiske Røster, der rundt omkring har lydt om Nationalbankens Forpligtelser o. s. v. Der er ingen Tvivl om, at Nationalbanken har Skyld for et og andet, men den har sine medskyldige at henvise til, og den sidste Regering er ikke udenfor de medskyldiges Kreds. Nu kan man jo gerne sige, at der ikke ved det foreliggende Forslag ofres tilstrækkeligt, at Forpligtelserne for Nationalbanken ikke er tilstrækkelig ubetingede. Den foreslaaede Ordning er alligevel den Ordning, i hvilken Nationalbanken anerkender, at den bør yde en klækkelig Indsats og bør paatage sig et Ansvar og visse Pligter.

De tre ærede Ordførere Hr. N. Neergaard, Hr. Lange og Hr. Rode, har alle fremhævet, at Nationalbanken kun paatager sig Stabiliseringsforpligtelsen, som det hedder, „saa vidt og saa længe“ Kreditten sætter Banken i Stand til at holde denne Forpligtelse, og det ærede Medlem Hr. N. Neergaard hævder, at dette er utilfredsstillende, Banken skal absolut holde Kursen, naturligvis, om fornødent, ved videre Diskontoforhøjelse og Kreditindskrænkning. Den Sætning i Lovforslaget, som man besværer sig over, af det Indhold, som jeg jeg har nævnt, er et Udslag af den Frygt, som jeg i Forelæggelsestalen sagde var kommet til Orde i Nationalbanken. Sætningen er fornuftigvis ikke formet af Ministeriet, men er en af Bankens Ændringer til det Lovudkast, vi har forelagt den, en Ændring, som ogsaa jeg beklager, og som jeg gerne havde ønsket at være fri for, medens jeg paa den anden Side dog maa sige, at jeg meget vel forstaar den Tanke, der ligger bag den.

Naar man siger, at Kursen skal holdes et bestemt Sted, og naar man fra sagkyndigt Hold hævder, at et Hovedmiddel til at gøre dette er, at man har en Valutareserve, kan man naturligvis fra den Part,

der skal forvalte denne Reserve og paatage sig Forpligtelsen, med en vis Ret sige: Ja, men hvis man nu gaar til et alvorligt Angreb paa denne Reserve, kan den en Dag være opbrugt, og hvordan skal vi saa klare Spørgsmaalet længere? vi kan ikke forud have forpligtet os til uanset dette at gøre det Skridt. Og de kan saa meget bedre hævde dette, som der fra Sider, som har været i høj Grad toneangivende, ogsaa har lydt stærke Røster baade imod Kreditindskrænkning og Diskontopolitik. Da Kreditindskrænkningerne ramte ogsaa Landbruget, var dette jo ikke sent til at komme med Besvælinger derover. Enhver, der rammes af den Slags Restriktioner, vil besvære sig. Derfor forstaar jeg særdeles vel, at Indvendinger af den Art er fremkommet ogsaa i Valutaraadet, ogsaa fra den Side, der hævder Nationalbankens Forpligtelser.

Ud fra alt dette forstaar jeg vel den Tanke, der, som sagt, ligger bagved den Ændring, som Nationalbanken paa dette Punkt har ment at burde kræve, men deri ligger ikke, at jeg i og for sig billiger denne Betragtning. Jeg har bestandig haft og har fremdeles den Opfattelse, at den Valutareserve, der er Tale om, skal ikke opbruges, saaledes som Egaliseringsfonden blev det i Løbet af et Par Uger, men den skal være en Reserve, den skal være en Trusel overfor Spekulanter, og Banken skal i høj Grad virke ved andre Midler end ved Anvendelsen af denne Reserve. Efter manges Erklæring maa jeg ogsaa tro, at Stabiliseringen kan holde, og under Hensyn til denne Opfattelse maa jeg tilstaa, at jeg har tillagt den omstridte Sætning mindre Vægt, end andre synes at gøre, fordi jeg har næret den sikre Tro, at saa vidt som dertil, at Valutareseven var opbrugt, og Banken derfor skulde melde sig fra, kunde det overhovedet ikke tænkes, at man under fornuftige Menneskers Ledelse vil komme. Hvis man virkelig skulde komme ind i en lignende Udvikling som i Egaliseringsfondens Dage, er det vist paakrævet at tage Spørgsmaalet op, længe før Banken taler om, at den kun kan holde „saa vidt og saa længe“. Det ærede Medlem Hr. Rode har selvfølgelig Ret i, at Ministeriet ikke kan have noget imod, at dette Spørgsmaal tages op til ny Prøvelse, og endnu mindre, om Rigsdagen er i Stand til at fjerne den Frygt hos Nationalbanken, som er udtrykt i denne Sætning, for hvis Frygten fjernes, kan formodentlig Sætningen ogsaa fjernes.

Bortset fra dette Punkt, hvor man altsaa mener at kunne gøre gældende, at der er et for ringe Tilsagn fra National-